

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันกระแสเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เรา การศึกษาจึงเป็นพลวัต คือ ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของชาติและสังคมโลกอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสภาพสังคมที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้บุคคลที่จะอยู่รอดในสังคมอย่างมีความสุขจะต้องเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ต้องรู้จักคิด รู้จักทำเป็น รู้จักแก้ปัญหาได้ และปฏิบัติในวิถีทางที่ถูกต้องเหมาะสม (สุมาลี ชัยเจริญ. 2551 : 35-37) จากการศึกษาและวิจัยจึงจำเป็นต้องให้การศึกษามีคุณภาพ และในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคที่การส่งข้อมูลมีความรวดเร็ว เทคโนโลยีเปิดโอกาสให้แต่ละบุคคลได้รับ รวบรวม วิเคราะห์และสื่อสารข้อมูลข่าวสารได้อย่างละเอียด เป็นผลที่ทำให้ความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อที่จะช่วยผู้เรียนทุกคนได้รับทักษะที่เพิ่มมากขึ้น ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงที่ซับซ้อน ความจำเป็นที่เพิ่มขึ้นเหล่านี้นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงวิธีการที่ครูผู้สอนจะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 24 – 25) การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมุ่งเน้นให้เด็กได้รับพัฒนาการด้านร่างกายเจริญเติบโตตามวัย มีสุขภาพที่ดีกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กันมีสุขภาพจิตดี มีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ คุณลักษณะตามวัยเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติ เมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้น ๆ ผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์

ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เต็มตามความสามารถและศักยภาพ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงอายุ อาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจน ต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขได้ทัน่วงที

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เป็นหลักสูตรที่เน้นวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้อง เพราะอัตราการพัฒนาของเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี เป็นช่วงที่มีพัฒนาการสูงสุดถึงร้อยละ 80 ของวัยผู้ใหญ่ ทั้งนี้เด็กจะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดีและถูกต้องตามหลักจิตวิทยาและหลักวิชาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเด็กจึงจะพัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพ จากทฤษฎีองค์ความรู้เรื่องพัฒนาการเด็กและพัฒนาการของสมองรวมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยสรุปไว้ว่าช่วงเวลาที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการพัฒนาสมองคือ ตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี เด็กที่ไม่ได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างถูกต้องเมื่อพ้นช่วงอายุนี้ไปแล้ว อัตราการพัฒนายจะเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ดังนั้นแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นหลักสูตรปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันได้กำหนดให้จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่นในเรื่องราวใกล้ ๆ ตัว เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล สถานที่สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 18 ได้กำหนดให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา และศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นผู้จัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จึงจัดเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลขามเรียง และเขตเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยอายุระหว่าง 3-5 ปี แบ่งเป็น 2 ชั้นเรียน คือ ชั้นอนุบาล 1 และชั้นอนุบาล 2 โดยมุ่งเน้นที่จะจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ปัจจุบันเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีอยู่ 3 เทศบาล ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง แต่ละเทศบาลมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดดังนี้ คือ เทศบาลตำบลโคกพระไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด เทศบาลตำบลท่าขอนยาง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดจำนวน 1 ศูนย์ มีผู้ดูแลเด็ก จำนวน 6 คน เด็กปฐมวัย จำนวน 115 คน ได้รับการอุดหนุนอาหารเสริม คนละ 7 บาท

อาหารกลางวัน คนละ 13 บาท วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนคนละ 600 บาท และเทศบาลตำบล
 ขามเรียง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด จำนวน 5 ศูนย์ มีผู้ดูแลเด็ก จำนวน 18 คน เด็กปฐมวัย จำนวน
 275 คนได้รับการอุดหนุนอาหารเสริม คนละ 7 บาท อาหารกลางวัน คนละ 13 บาท วัสดุอุปกรณ์
 การเรียนการสอนคนละ 600 บาท (กองการศึกษาเทศบาลตำบล, 2553 : 55-56) การพัฒนาผู้ดูแลเด็กถือ
 เป็นหัวใจสำคัญยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นกรม
 ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้
 ความก้าวหน้า และมั่นคงทางวิชาชีพ โดยแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริม
 และพัฒนาผู้ดูแลเด็กให้เป็นผู้ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความประพฤติเป็น
 แบบอย่างที่ดี ตามจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ ครูจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 แสวงหาความรู้ วิธีการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน
 ให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุขตามมาตรฐานการศึกษาชาติและที่คาดหวังของชุมชน

กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้
 ปรับปรุงเนื้อหา หลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่
 ตามบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบันเพื่อรองรับนวัตกรรม
 ต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์
 พัฒนาเด็กเล็กให้ เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการสอดคล้องกับระเบียบ
 สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 และเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะรับ
 การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ซึ่งรัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอด
 ชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึง ได้จัดทำมาตรฐานดำเนินงานของ
 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นในปี พ.ศ. 2553 เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพไปใน
 แนวทางเดียวกัน โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1.มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา
 เด็กเล็ก 2. มาตรฐานด้านบุคลากร 3. มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
 4. มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5. มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุน
 จากทุกภาคส่วน 6. มาตรฐานด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เนื่องจากกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ทำการประเมินมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์
 พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ต้องมี
 การปรับปรุงพัฒนา คือ มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร ซึ่งผู้ดูแลเด็กมีหน้าที่ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
 และจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ยังยึดติดอยู่กับการสอนที่เน้น

การบรรยาย สอนตามหนังสือ ตามรูปภาพ เด็กไม่กล้าแสดงออกไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่ได้ทดลอง และไม่ได้ฝึกปฏิบัติจริง ผู้ดูแลเด็กยังใช้การสอนในรูปแบบเดิม คือ เป็นไปในลักษณะการบรรยาย การบอกเล่า และการท่องจำ การจัดประสบการณ์โดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการ จัดประสบการณ์สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยในลักษณะ การบูรณาการผ่านการเล่น ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้และพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจาก ผู้ดูแลเด็กไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็น การจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะการผสมผสานความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกันมีการเชื่อมโยงความรู้ อย่าง กว้างขวางทั้งยังให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองได้เรียนรู้ในเรื่องที่ สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งเป็น กระบวนการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อมุ่ง ให้เกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กันอย่างเต็มศักยภาพ ผ่าน กิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 กิจกรรมเป็นสำคัญได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวจังหวะ กิจกรรมเสรีประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา โดยยึดหลักการที่ว่า หนึ่ง แนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและ ประสบการณ์สำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548 : 6)

คำถามการวิจัย

1. สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาล ตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร
2. สามารถพัฒนาแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้อย่างไร
3. ความพึงพอใจของผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด เทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

2. เพื่อพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย

1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 23 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 วิทยากร จำนวน 1 คน

2.2 ผู้นิเทศ จำนวน 3 คน

3. ขอบเขตเนื้อหา

3.1 ขอบเขตเนื้อหาในการพัฒนาเพื่อให้ผู้ดูแลเด็กเกิดคุณลักษณะ 2 ด้าน ดังนี้

3.1.1 ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย

3.1.2 ผู้ดูแลเด็กสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย

3.2 การวิจัยการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำกรอบความคิดเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ 7 ขั้นตอน (ทิสนา แคมมณี และคณะ. 2548 : 192 - 194) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 เลือกเรื่องที่จะสอนแบบบูรณาการ โดยพิจารณาความเหมาะสมกับท้องถิ่น และความเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

3.2.2 กำหนดจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดในเรื่องนั้น ตามความคิดเห็นของผู้สอน โดยพิจารณาถึงความเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนของตนและปัญหาความ

ต้องการของท้องถิ่น

3.2.3 ตรวจสอบจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดที่ผู้สอนกำหนด กับจุดประสงค์และกรอบเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หากที่กำหนดไว้มีไม่ครบตามที่หลักสูตร กำหนดให้เพิ่มให้ครบ

3.2.4 สํารวจพื้นฐานเดิมของผู้เรียน เพื่อจะได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ให้ เชื่อมโยงกับความรู้เดิม และไม่สอนซ้ำในสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้ว

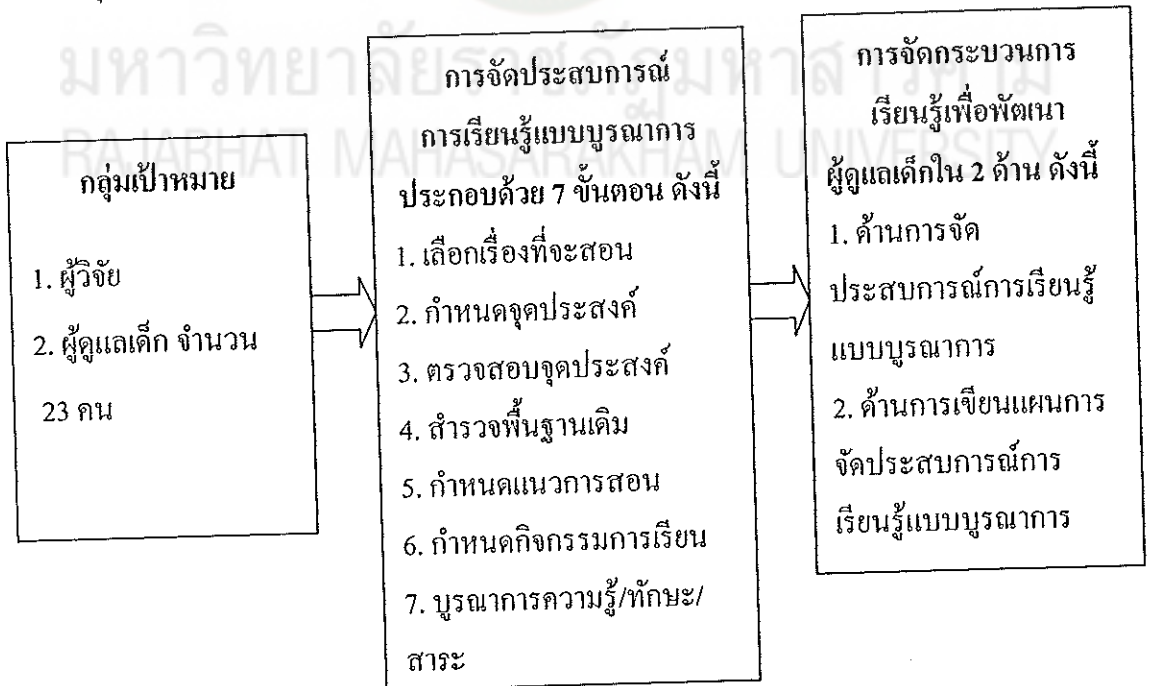
3.2.5 กำหนดแนวการสอนหรือวางยุทธศาสตร์ในการสอนที่จะทำให้การสอนไม่ หลงทาง และบรรลุตามจุดประสงค์ครบถ้วน

3.2.6 กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายละเอียดโดยอาศัยหลักการเรียนรู้ วิธีสอน และเทคนิคการสอนต่างๆ

3.2.7 บูรณาการความรู้/สาระ ทักษะ เจตคติ และอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือ โครงการ หรือกิจกรรมต่างๆที่มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันกับสาระและกิจกรรมที่กำหนดไว้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ผู้วิจัยจึงสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3.3 กลยุทธ์การพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ :
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย
2 กลยุทธ์ ดังนี้

3.3.1 การอบรมปฏิบัติการ

3.3.2 การนิเทศ

4. วิธีการวิจัย

การพัฒนาผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยที่ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Principle) ตามแนวคิดของเคมมิส และ แมกแทกการ์ด (Kemmis and McTaggart. 1988 : 11-15) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การวางแผน (Planning)

4.2 การปฏิบัติ (Action)

4.3 การสังเกต (Observation)

4.4 การสะท้อนผล (Reflection)

5. ระยะเวลาในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยการพัฒนาผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะเพื่อในการวิจัยครั้งนี้

1. การพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กได้เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อพัฒนาผู้ดูแลเด็กให้มีคุณภาพซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของเด็กปฐมวัย โดยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กได้รับการพัฒนาใน 2 ด้าน ดังนี้

1.1 ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง ผู้ดูแลเด็กสามารถเตรียมการสอนที่จะหลอมรวมเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 6 กิจกรรมเข้าด้วยกัน ซึ่งอาจใช้กลุ่มประสบการณ์ใดเป็นแกนก็ได้ และในการกำหนดกิจกรรมต้องคำนึงถึง

ความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

1.2 ผู้ดูแลเด็กสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจในส่วนของความหมาย ความสำคัญ ความจำเป็น รูปแบบ การสร้าง บทเรียน บทบาทของผู้ดูแลเด็ก บทบาทของผู้เรียน และการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ แบบบูรณาการ

2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของผู้ดูแลเด็กโดยการจัดกิจกรรมผสมผสานทั้ง 6 กิจกรรมเป็นสำคัญในหนึ่งวัน ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กันอย่างเต็มศักยภาพ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 เลือกเรื่องที่จะสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การเลือกที่จะสอนจะต้องพิจารณา ความเหมาะสมกับท้องถิ่นและความเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

2.2 กำหนดจุดประสงค์การสอน หมายถึง การกำหนดจุดประสงค์ให้ครอบคลุมเนื้อหา สาระและความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นตามความคิดเห็นของผู้สอน โดยพิจารณาถึงความเป็นประโยชน์ ต่อผู้เรียนของตน และปัญหาความต้องการของท้องถิ่น

2.3 ตรวจสอบจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอด หมายถึง การที่ผู้สอนได้ ตรวจสอบจุดประสงค์และกรอบเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หากที่กำหนดไว้มี ไม่ครบตามที่ หลักสูตรกำหนดให้เพิ่มให้ครบ

2.4 สืบหาพื้นฐานเดิมของผู้เรียน หมายถึง การที่ผู้สอนจะต้องทำการสังเกต บันทึก พฤติกรรมของเด็ก เพื่อจะได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ให้เชื่อมโยงกับความรู้เดิม และไม่สอนซ้ำ ในสิ่งที่ผู้เรียนรู้อแล้ว

2.5 กำหนดแนวการสอนหรือวงยุทธศาสตร์ในการสอน หมายถึง การที่ผู้สอนจะต้อง มีการวางแผนหรือกำหนดแนวทางที่จะสอนเด็กในแต่ละวัน เพื่อที่จะทำให้การสอน ไม่ หลงทาง และบรรลุตามจุดประสงค์ครบถ้วน

2.6 กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายละเอียด หมายถึง การที่ผู้สอนจัดกิจกรรม ให้เด็ก โดยอาศัยหลักการเรียนรู้วิธีสอน การใช้สื่อ และเทคนิคการสอนต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย

2.7 บูรณาการความรู้/สาระ ทักษะ เจตคติ และอื่นๆ หมายถึง การที่ผู้สอนสามารถ บูรณาการความรู้ต่าง ๆ ที่มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันกับสาระและกิจกรรมที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับความรู้ที่หลากหลาย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

1. ทราบสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

2. ผู้ดูแลเด็กได้แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3. ทราบความพึงพอใจของผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

4. เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม และพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY